

PROGRAM STUDIÓW – Część B

1. Nazwa kierunku: PRACA SOCJALNA
2. Poziom kształcenia: PIERWSZY STOPIEŃ
3. Profil kształcenia: OGÓLNOAKADEMICKI

TREŚCI PROGRAMOWE MODUŁÓW

MK_1 OGÓLNOUCZELNIANY

- 1) **Ochrona własności intelektualnej** - Przedmiot i podmiot prawa autorskiego. Autorskie prawa majątkowe i osobiste. Umowy autorsko prawne. Użytek dozwolony i prawo cytatu. Plagiat i odpowiedzialność prawna z tytułu popełnienia plagiatu. Katalog dóbr własności przemysłowej. Procedura rejestracji znaku towarowego przed Urzędem Patentowym RP.
- 2) **Technologia informacyjna** - Komputer w społeczeństwie informacyjnym. Potencjalne zagrożenia związane z używaniem komputera. Zasada ergonomii i higieny pracy. Wykorzystanie wybranego oprogramowania komputerowego w ramach korzystania z usług w sieciach informatycznych, pozyskiwania i przetwarzania informacji (np. opracowywanie dokumentu zgodnie z zasadami edycji tekstu, wykorzystywanie arkusza kalkulacyjnego do obliczeń i graficznej prezentacji danych liczbowych, przygotowywania efektywnych prezentacji multimedialnych, przetwarzania obrazu, tekstu i dźwięku). Podstawy e-learningu. Zagadnienia prawne technologii informacyjnych. Bezpieczeństwo i ochrona danych.
- 3) **Podstawy filozofii i etyki** - Historyczne i geograficzne źródła powstania filozofii i refleksji etycznej. Podział filozofii na ontologię, epistemologię i aksjologię. Wiedza o głównych nurtach filozoficznych i etycznych oraz poglądach czołowych ich przedstawicieli. Główne nurty etyki. Podział na dziedziny etyki.
- 4) **Język obcy**

Język angielski

Rok 1 - Zagadnienia językowe: Czasy i konstrukcje wyrażające przeszłość, teraźniejszość, przyszłość; różne rodzaje pytań, użycie czasowników pomocniczych; strona czynna; zdania warunkowe i czasowe; przymiotniki, przysłówki (w tym stopniowanie i wyrażanie porównania); słownictwo ogólne i związane z kierunkiem pracy socjalnej m.in. system szkolnictwa w Polsce i wybranych krajach anglojęzycznych; studia: uczelnie wyższe, kierunki, stopnie naukowe; etapy kształcenia; interkulturowość w kontaktach międzynarodowych i akademickich; zmieniający się model rodziny; tradycje rodzinne w różnych częściach świata; rodzina i przyjaciele; relacje międzyludzkie; społeczeństwo i problemy społeczne. Etapy życia, dorastanie, problemy ludzi starych, zaburzenia zdrowotne, uzależnienia, pomoc uzależnionym.

Rok 2 - Zagadnienia językowe: formy czasownika, konstrukcje wyrażające przeszłość, czasowniki modalne, czasowniki wyrażające zmysły, strona bierna, mowa zależna, sposoby łączenia zdań złożonych, rzeczowniki policzalne, niepoliczalne i zbiorowe, określenia ilościowe, słownictwo ogólne i związane z kierunkiem pracy socjalnej m.in. streszczenie publikacji naukowych i popularnonaukowych, przestępczość, zapobieganie,

bezpieczeństwo, media i środki komunikacji, praca i wybór zawodu; formy zatrudnienia; przebieg kariery; predyspozycje do zawodu, uzależnienia i terapia uzależnień, wolontariat, pracownik socjalny w Stanach Zjednoczonych, osoby starsze i potrzeba opieki socjalnej, czynniki ryzyka i czynniki ochronne w rodzinie, bezdomność, ubóstwo, bezrobocie w mieście, metody pracy terapeutycznej, w tym arteterapia.

Język francuski

Rok 1 - słownictwo i struktury gramatyczne umożliwiające wypowiedzanie się, w formie pisemnej i ustnej, na tematy ogólne oraz związane z kierunkiem/zawodem „praca socjalna”. Porozumiewanie się w języku obcym w typowych sytuacjach zarówno z życia codziennego, jak i zawodowego. Rozumienie na poziomie globalnym i selektywnym tekstów pisanych stosowanych w życiu codziennym i zawodowym (obejmujące terminologię właściwą dla studiowanego kierunku). Przygotowanie prezentacji multimedialnej w j. obcym w kontekstach akademickich i zawodowych. Słownictwo z dziedziny nauk pedagogicznych i społecznych w stopniu umożliwiającym komunikację w języku obcym.

Rok 2 - słownictwo i struktury gramatyczne umożliwiające wypowiedzanie się, w formie pisemnej i ustnej, na tematy ogólne oraz związane z kierunkiem/zawodem „praca socjalna”. Porozumiewanie się w języku obcym w typowych sytuacjach zarówno z życia codziennego, jak i zawodowego. Rozumienie na poziomie globalnym i selektywnym tekstów pisanych stosowanych w życiu codziennym i zawodowym (obejmujące terminologię właściwą dla studiowanego kierunku). Przygotowanie prezentacji multimedialnej w j. obcym w kontekstach akademickich i zawodowych. Słownictwo z dziedziny nauk pedagogicznych i społecznych w stopniu umożliwiającym komunikację w języku obcym.

Język niemiecki

Rok 1 - Posługiwanie się językiem niemieckim w sytuacjach codziennej komunikacji na poziomie elementarnym A2. Podstawowa wiedza ogólna o krajach niemieckojęzycznych. Prezentacja siebie i kogoś (m. in. praca, wykształcenie, języki obce, rodzina, mieszkanie, czas wolny, hobby). Techniki komunikacyjne, media elektroniczne, korespondencja mailowa, wiadomości typu SMS. Zaproszenia - rozumienie, pisanie, odpowiedź twierdząca, przecząca. Trendy modowe: prywatnie i w pracy. Pierwsze wrażenie: opis /porównanie osób, komentowanie opinii, opis zmian. Mówienie o przeszłości, przypuszczenia. Analiza i poprawa błędów w wypowiedziach ustnych i pisemnych.

Rok 2 - Nauka, studia, różne formy kształcenia i doksztalcenia, systemy edukacji w różnych krajach. Tradycje i obyczaje związane z obchodzeniem świąt i uroczystości. Mieszkanie- lokalizacja, umeblowanie, dzielenie obowiązków z utrzymaniem porządku. Pojęcie CZASU- jak optymalnie wykorzystać czas, rola czasu dzisiaj i dawniej, presja czasu. Rodzina, przyjaciele, relacje w różnych grupach społecznych. Podróże, turystyka podczas urlopu, wymiana studencka za granicą. Transport turystyczny, organizacja wyjazdu i przygotowanie do podróży. Wypadki komunikacyjne i ich skutki, leczenie szpitalne, rehabilitacja i ubezpieczenie. Praca, ważne czynniki w poszukiwaniu pracy, warunki pracy, wymagane dokumenty.

Język rosyjski

Rok 1 - Podstawowe pojęcia pedagogiki i pracy socjalnej. Metody i formy pracy socjalnej. Pracownik socjalny. Funkcje pedagogiki, kierunki pedagogiczne i dyscypliny naukowe w pedagogice. Sformułowania publikacji naukowych, typowe zwroty i struktury zdań CV. Przedstawianie się. Zainteresowania i pasje. Rodzina. Powiązania rodzinne,

różne modele rodzin. Przyjaźń, nawiązywanie relacji. E-mail do przyjaciela. List nieformalny. Edukacja i studia. System szkolnictwa w Polsce i Rosji. Proces Boloński. Środki masowej komunikacji. Prasa, radio, TV, Internet. Wydarzenia w kraju, w Rosji i na świecie Problemy współczesnego świata: globalizacja, migracja, wielokulturowość, rasizm, terroryzm, narkomania, alkoholizm, przestępczość zorganizowana. Aktualne problemy związane z falą uchodźstwa. Praca. List motywacyjny, CV. Rozmowa kwalifikacyjna. Staranie się o pracę. Formy zatrudnienia.

Rok 2 - Podstawowa terminologia z zakresu pracy socjalnej. Kształtowanie umiejętności leksykalnych, interpretacyjnych i translatorskich w zakresie problematyki pracy socjalnej dla języka obcego zgodne z wymaganiami określonymi dla poziomu B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego. Личность (Osobowość). Czynniki wpływające na kształtowanie się osobowości. Proces socjalizacji. Экстраверты и интроверты (Ekstrawertycy i introwertycy). Zachowanie człowieka i jego osobowość. Социальная педагогика (Pedagogika społeczna). Przedmiot badań pedagogiki społecznej. Wychowanie społeczne. Один день из жизни социального работника (Jeden dzień z życia pracownika socjalnego). Słownictwo związane z pomocą dla osób starszych. Przykładowe zadania do spełnienia przez pracownika socjalnego. Кто имеет право на помощь социального работника? (Kto ma prawo na pomoc pracownika socjalnego?). Osoby, które mogą ubiegać się o pomoc pracownika socjalnego. Czynności związane z otrzymaniem pomocy socjalnej. Социальные службы (Służby społeczne). Możliwości pracy po ukończeniu kierunku Praca Socjalna. Классификация Павлова (Klasyfikacja Pawłowa). Wpływ temperamentu na zachowanie człowieka.

MK_2 PODSTAWOWY

- 1) **Biomedyczne podstawy rozwoju człowieka** - Podstawowe kategorie pojęciowe: antropogeneza, antropologia, auksologia, ontogeneza, filogeneza, rozwój, akceleracja, dymorfizm płciowy, zdrowie, choroba, ochrona zdrowia, zmiana rozwojowa, doświadczenie, zdarzenia życiowe, czas. Rozwój osobniczy człowieka. Rozwój seksualny dzieci i młodzieży. Zjawiska fizjopatologii rozwoju. Wybrane choroby wieku dziecięcego. Kryzysy rozwojowe dzieci i młodzieży a możliwości społecznego wsparcia.
- 2) **Pedagogika specjalna** - Pedagogika specjalna jako dyscyplina naukowa. Społeczne wzory odpowiedzi na niepełnosprawność na przestrzeni dziejów – od dyskryminacji ku integracji społecznej. Niepełnosprawność jako problem interdyscyplinarny – etiologia, rodzaje, modele, koncepcje. Następstwa wynikające z uszkodzenia słuchu, narządu wzroku, lekkiej i głębszej niepełnosprawności intelektualnej. Rehabilitacja jako pomoc w rozwiązywaniu problemów życiowych osób niepełnosprawnych. Psychospołeczne funkcjonowanie rodzin z dziećmi niepełnosprawnymi. Społeczne wspomaganie osób z niepełnosprawnością i ich rodzin w środowisku lokalnym. Współczesne tendencje w kierunku normalizacji, wyrównywania szans życiowych osób z niepełnosprawnością w różnych sferach życia społecznego - implikacje dla praktyki pracy socjalnej.
- 3) **Pedagogika społeczna** - Geneza i rozwój pedagogiki społecznej. Przedmiot, zadania, funkcje pedagogiki społecznej. Środowisko życia współczesnego człowieka – pojęcie, cechy, przemiany. Środowisko społeczne, wychowawcze, kulturowe, wybrane teorie środowiskowe. Reinterpretacja pojęcia środowisko wychowawcze. Rodzina jako podstawowy obszar zainteresowania pedagogiki społecznej. Charakterystyka przemian współczesnych środowisk lokalnych. Ojciec, ojcostwo – ustalenia terminologiczne.

Szkoła jako środowisko wychowawcze, funkcje szkoły, struktura społeczna szkoły. Charakterystyka wybranych środowisk lokalnych (miasta i wsi). Grupa rówieśnicza w kontekście wychowawczym i współczesnych zagrożeń. Człowiek w sytuacji zagrożenia – przyczyny, istota problemu, przeciwdziałanie.

- 4) **Podstawy socjologii** - Wybrane teorie socjologiczne. Socjalizacja, czyli powstawanie istoty społecznej. Struktura społeczna – elementy konstrukcyjne społeczeństwa. Grupy i organizacje społeczne. Interakcja społeczna i sieci stosunków społecznych. Współczesna rodzina - jej funkcjonowanie, problemy i zagrożenia. Zróżnicowanie społeczne i ruchliwość społeczna. Dewiacja i kontrola społeczna. Socjologiczne pojęcie kultury. Zmienność społeczna, rozwój, postęp. Nowoczesność, późna nowoczesność, globalizacja. Starzejące się społeczeństwo polskie. Płeć biologiczna i płeć kulturowa. Socjologia ciała – wybrane problemy subdyscypliny socjologicznej.
- 5) **Prawne podstawy pracy socjalnej** - Praca socjalna w systemie prawnym pomocy społecznej. Praca socjalna i jej wielowymiarowość. Standardy kształcenia do profesji społecznych w wymiarze europejskim. Europejskie programy współpracy w obszarze kształcenia pracowników socjalnych. Pracownik socjalny i praca socjalna w polskim ustawodawstwie-droga do zawodu, podnoszenie kwalifikacji. Praca socjalna jako działalność zawodowa pracowników socjalnych w Polsce i jako zadanie pomocy społecznej. Wyzwania i problemy współczesnych służb społecznych.
- 6) **Podstawy metodologii badań społecznych** - Pojęcie metodologii nauk i metodologii badań społecznych. Metodologiczne podstawy współczesnych nauk społecznych – orientacja poznawcza pozytywistyczna i humanistyczna – badania ilościowe i jakościowe. Etapy badania naukowego w badaniach ilościowych w naukach społecznych. Struktura projektu badawczego w naukach społecznych – przedmiot i cele badań. Istota, rodzaje i właściwości problemów i hipotez badawczych. Procedura formułowania problemów badawczych. Pojęcie i rodzaje zmiennych i wskaźników w naukach społecznych. Charakterystyka metod, technik i narzędzi badawczych w naukach społecznych. Badania jakościowe w naukach społecznych. Metody gromadzenia danych. Sposoby wiązania podejścia ilościowego i jakościowego w naukach społecznych. Triangulacja. Metody statystyczne w naukach społecznych. Warsztat naukowy badacza.
- 7) **Psychologia społeczna** - Związki jednostki z jej otoczeniem społecznym i wzajemny wpływ, jaki na siebie wywierają. Zasady i mechanizmy funkcjonowania człowieka jako części różnorodnych układów społecznych. Rozpoznawanie problemów społecznych. Budowanie programów pomocy i interwencji. Procesy grupowe oraz relacje zachodzące między grupą a jednostką. Zachowanie ludzi w dużych zbiorowościach społecznych.
- 8) **Andragogika** - Intelktualne możliwości rozwojowe człowieka w okresie dorosłości. Instytucjonalny i metodyczny wymiar wspomaganie rozwoju człowieka dorosłego. Problemy późnej dorosłości i implikacje społeczne wynikające ze starzenia się populacji. Kształtowanie własnej przyszłości na podstawie analiz biograficznych. Teoretyczno-metodologiczne założenia andragogiki. Elementy dydaktyki dorosłych. Proces kształcenia człowieka dorosłego. Badania biograficzne w teorii i praktyce andragogicznej. Gerontologia edukacyjna oraz edukacja ludzi starszych w Polsce i na świecie. Biografia edukacyjna – nową wersją życia.

- 9) Podstawy ekonomii społecznej** - Istota ekonomii społecznej Głównie korzyści płynące z ekonomii społecznej. Funkcje ekonomii społecznej. Przedsiębiorstwo ekonomii społecznej. Finansowanie ekonomii społecznej.
- 10) Podstawy socjologii dewiacji** - Wykorzystanie teorii naukowych w wyjaśnianiu różnych zjawisk społecznych mających znamiona dewiacji społecznej - wskazanie ich przyczyn, przebiegu i skutków. Rozpoznanie czynników ryzyka, które mogą sprzyjać pojawianiu się dewiacji społecznych. Mechanizmy kontroli społecznej jako sposoby przeciwdziałania zrachowaniom dewiacyjnym. Podkultury dewiacyjne na przykładzie subkultur młodzieżowych. Socjalizacja a dewiacja. Dewiacje w grupach pierwotnych i społecznościach lokalnych. Stygmatyzacja społeczna – relacje pomiędzy „innością” a dewiacją. Zjawiska dewiacyjne a programy interwencyjne.
- 11) Psychologia kliniczna** - Podstawowe zagadnienia oraz najważniejsze współczesne osiągnięcia psychologii klinicznej. Symptomatologia zaburzeń emocjonalnych i zaburzeń rozwoju, ich etiologia i patomechanizmy. Wybrane praktyczne zastosowania rozumienia psychopatologii w odniesieniu do dzieci i młodzieży oraz osób dorosłych. Instytucje świadczące pomoc w zakresie ochrony zdrowia psychicznego. Klasyfikacje zaburzeń psychicznych (ICD, DSM), norma, elementy diagnozy. Analiza przypadku (schizofrenia, zaburzenia afektywne, zaburzenia dysocjacyjne, zaburzenia osobowości, zaburzenia lękowe i inne)

MK_3_KIERUNKOWY

- 1) Elementy systemu prawnego pomocy społecznej** – Pojęcie, geneza, zasady i cele pomocy społecznej. Pomoc społeczna w systemie prawa. Podmioty odpowiedzialne za organizację pomocy społecznej. System świadczeń. Uprawnieni do pomocy społecznej. Administrowanie pomocą społeczną. Uprawnienia podmiotów niepublicznych w sferze pomocy społecznej. Systematyzacja jednostek organizacyjnych pomocy społecznej. Kwalifikacje osób kierujących jednostkami organizacyjnymi pomocy społecznej. Prywatyzacja zadań publicznych z sferze pomocy społecznej. Formy pomocy społecznej przewidziane w przepisach odrębnych. Świadczenia rodzinne.
- 2) Historia pracy socjalnej** - Historia i rozwój pracy socjalnej na przestrzeni dziejów - epoka starożytna, filozoficzna myśl grecka z mitem o Prometeuszu, idee Platona i Arystotelesa; starożytny Rzym i jego ideały państwa opiekuńczego oraz nowe formy pomocy ubogim; Średniowiecze z rozwijającą się pomocą chrześcijańską, zakładanie szpitali, przytułków, działalność bractw i zakonów; Renesans i idee pomocy socjalnej z naczelną myślą Cambella oraz innych przedstawicieli renesansowej myśli filozoficznej. Rozwój pomocy socjalnej w oświeceniowej myśli Thomasa Hobbesa i Johana Locka. Wiek XIX z jego ideą filantropii. Początek XX wieku, próby formalizowania idei pomocy socjalnej – Wielki Kryzys lat 30-tych XX wieku.
- 3) Teoretyczne podstawy pracy socjalnej** - Istota pracy socjalnej, jej misja, zadania i funkcje. Istota holistycznego i prakseologicznego podejścia do rozwiązywania problemów w pracy socjalnej. Możliwości i ograniczenia w praktycznej realizacji teoretycznych założeń i rozwiązań metodycznych. Działania podejmowane w kierunku rozwiązywania problemów społecznych. Aksjologiczny kontekst pracy socjalnej - etyka zawodowa. Poradnictwo w pracy socjalnej. Ubóstwo, marginalizacja i wykluczenie

w kontekście asynchronii zmian społecznych. Funkcjonowanie systemu zabezpieczenia społecznego.

- 4) **Metodyka pracy socjalnej** - Podstawowe metody wykorzystywane w pracy socjalnej (m.in. metoda indywidualnego przypadku, pracy grupowej, organizowania społeczności lokalnej). Praca socjalna z rodziną – formy pomocy, model pracy asystenta rodziny. Kluczowe pojęcia, zagadnienia metodologiczne oraz metodyczne pracy socjalnej. Sposoby świadczenia pracy socjalnej w różnych warunkach społecznych i sytuacjach problemowych. Zjawiska, procesy i mechanizmy przydatne w podejmowaniu różnorodnych działań (np. sporządzanie umowy z podopiecznym, tworzenie programów socjoterapeutycznych itp.). Modele pracy socjalnej: model zorientowany na rozwiązywanie problemów, model modyfikacji zachowań, interwencja kryzysowa, poradnictwo, empowerment.
- 5) **Podstawowe problemy społeczne** - Zagadnienia związane z problemami i patologiami życia społecznego. Patologie stosunków pracy (prekariat, bezrobocie, wyzysk, mobbing). Ponowoczesny kapitalizm i fenomen konsumpcjonizmu. Problematyka uzależnień. Kultura narcyzmu (od erotomanii do psychopatii). Kryzys rodziny. Ekskluzywizm, wykluczenie, ubóstwo, bezrobocie i przestępczość we współczesnym społeczeństwie.
- 6) **Socjologia pracy socjalnej** - Podejście socjologiczne do pracy socjalnej w wymiarze mikro-, mezo- i makrostrukturalnym. Rola klienta i pracownika socjalnego w kontekście oddziaływań różnych przestrzeni społecznych. Powiązania problematyki socjalnej z socjologią. Wspólnota i nieformalne systemy pomocy społecznej a społeczeństwo obywatelskie. Socjologiczna praca socjalna wobec dzieci i dzieciństwa Między pracą socjalną a migracją i społeczeństwem wielokulturowym.
- 7) **Wprowadzenie do polityki społecznej** - Analizowanie zjawisk społecznych w ich wzajemnych współzależnościach. Złożoność współczesnych problemów społecznych oraz ich uwikłania w kontekst polityczny, ekonomiczny i kulturowy. Organizacja polityki społecznej. Praca socjalna w polityce społecznej państwa, podstawowe cechy i założenia. Kwestia społeczna i problem społeczny jako podstawowe kategorie w polityce społecznej. Organizacja Narodów Zjednoczonych jako podmiot globalnej polityki społecznej. Rola trzeciego sektora i wolontariatu w polskiej i europejskiej polityce społecznej. Modele polityki społecznej. Rola i zadania europejskich oraz krajowych podmiotów polityki społecznej. Polityka rodzinna. Opieka nad rodziną i dzieckiem jako element systemu opieki społecznej. Polityka społeczna na rzecz seniorów w Polsce. Planowanie projektu społecznego metodą matrycy logicznej.
- 8) **Etyka w pracy pracownika socjalnego** - Etyka jako nauka filozoficzna. Analiza pojęć, przedmiot zainteresowania etyki. Podstawy etyki zawodowej oraz normy i wartości obowiązujące w kodeksie zawodowym pracownika socjalnego. Trudne wybory w wykonywaniu obowiązków zawodowych pracownika socjalnego. Kodeks Etyczny Pracownika Socjalnego. Powołanie pedagogiczne – refleksja naukowa i praktyczna. Pracownik socjalny jako mentor i asystent w służbie drugiemu człowiekowi.
- 9) **Pedagogika pracy socjalnej** - Podstawowa wiedza o pracy socjalnej, jako profesjonalnym działaniu społecznym charakteryzującym się wartościami humanistycznymi i pedagogicznymi. Założenia wybranych psychologicznych koncepcji człowieka w kontekście rozwijania umiejętności działań proaktywnych, twórczych. Praca

socjalna jako działanie wychowawcze. Poradnictwo wychowawcze w pracy socjalnej. Budowanie rozwojowych relacji z podopiecznym jako wychowawcze zadanie pracownika socjalnego.

- 10) Pedagogiczne podstawy funkcjonowania rodziny** - Przemiany rodziny i jej funkcji. Alternatywne formy życia małżeńsko-rodzinnego. Rodzina dysfunkcyjna (typologia). Sieroctwo - formy kompensacji sieroctwa (rodzinne i instytucjonalne). Formy pomocy dziecku i rodzinie w środowisku lokalnym (rządowe, pozarządowe). Modele macierzyństwa i ojcostwa we współczesnej rodzinie. Dom rodzinny w życiu dziecka. Dzieciństwo zagrożone (dzieci bez dzieciństwa – dzieci ulicy, zarabiające na życie, osamotnione, terminalnie chore, nieletnie matki).
- 11) Podstawy prawa rodzinnego i opiekuńczego w Polsce** - Istota, specyfika i zasady prawa rodzinnego i opiekuńczego. Małżeństwo - przesłanki formalne i materialne jego zawarcia oraz skutki jego zawarcia. Rozwód i separacja. Stosunki między rodzicami a dzieckiem. Kontakty z dzieckiem. Przynależność. Alimentacja. Opieka. Kuratela.
- 12) Socjologia rodziny** - Socjologia rodziny - geneza powstania dyscypliny. Definicja rodziny, jej typy i funkcje. Małżeństwo i rodzina w różnych kulturach - chińskiej, japońskiej, indyjskiej, arabskiej, w prawosławiu, protestantyzmie. Współczesna rodzina - jej kształt i doświadczane problemy.
- 13) Wybrane elementy socjologii zdrowia i choroby** - Zasadnicze pojęcia i teorie używane na gruncie socjologii zdrowia i choroby. Aspekty socjologicznej refleksji nad wpływem medycznych uwarunkowań na funkcjonowanie społeczeństwa - determinanty zdrowia i choroby. Choroba jako zjawisko socjologiczne. Wprowadzenie do wybranych koncepcji badawczych Zdrowie jako zjawisko społeczne. Zachowania w zdrowiu i w chorobie. Problem medykalizacji społeczeństwa. Lecznictwo niemedyczne w społeczeństwie pluralistycznym - wybrane aspekty socjologiczne Socjalizacja a zachowania zdrowotne i anty-zdrowotne.

MK_4_ FAKULTATYWNY

- 1) Diagnoza potrzeb socjalnych** - Podstawy teoretyczne poznania diagnostycznego. Diagnoza w naukach społecznych – geneza i rozwój. Rodzaje diagnozy w pracy socjalnej. Potrzeby jako podstawowa kategoria w diagnostyce pedagogicznej. Sposoby poznania diagnostycznego (metody, techniki, narzędzia diagnostyczne). Uwarunkowania procesu diagnostycznego. Reguły i zasady diagnozowania w pracy socjalnej. Umiejętności pracownika socjalnego pomocne w prowadzeniu rozmowy/wywiadu z klientem w celu sporządzenia diagnozy.
- 2) Metodyka projektu socjalnego** - Konstruowanie projektu socjalnego. Istota i rodzaje projektów socjalnych. Struktura projektu socjalnego – podstawowe cechy, identyfikacja potrzeb. Zastosowanie projektów socjalnych w pracy socjalnej i ich rola w systemie pomocy społecznej. Cykl projektowy. Uczestnicy projektu. Beneficjenci (bezpośredni i pośredni), zespół projektowy, interesariusze (zewnątrzni i wewnątrzni). Tworzenie budżetu projektu. Źródła finansowania projektów. Monitoring i ewaluacja projektu. Weryfikacja założonych celów projektu.

- 3) **Podstawy mediacji w pracy socjalnej** - Analiza sytuacji konfliktowych w pomocy społecznej. Praktyczne stosowanie podstawowych technik komunikacji w sytuacji konfliktowej. Organizacja mediacji jako metody rozwiązywania konfliktów. Planowanie działań mediacyjnych adekwatnych do sytuacji i indywidualnych możliwości stron konfliktu. Zarządzanie konfliktem. Kreatywne poszukiwanie rozwiązań i możliwości korygowania nieprawidłowych działań wychowawczych. Diagnoza konfliktu. Twórcze rozwiązywanie problemów. Warsztat mediatora. Techniki interwencyjne w mediacji.
- 4) **Praca socjalna w instytucjach pomocy społecznej** - Struktura pomocy społecznej w Polsce. Współczesne interpretacje organizacji społecznej, pomocy społecznej, opieki i wsparcia społecznego. Zadania realizowane w wybranych instytucjach pomocowych. Obowiązki pracownika socjalnego zatrudnionego w instytucjach samorządowych i pozarządowych. Działania podejmowane na rzecz osób i rodzin korzystających z pomocy społecznej. Problematyka skuteczności działań instytucji pomocy społecznej. Zadania podstawowych jednostek organizacyjnych pomocy społecznej. Funkcjonowanie placówek opiekuńczo-wychowawczych (praca socjalna z dziećmi i rodzinami). Instytucjonalne formy wsparcia w sytuacji niepełnosprawności członka rodziny.
- 5) **Socjoterapia** - Funkcjonowanie małych grup społecznych. Dynamika rozwoju grupy socjoterapeutycznej i procesów w niej zachodzących. Metoda i proces w socjoterapii. Prezentacja wybranych metod oddziaływania - wskazówki metodyczne. Analiza celów, funkcji i etapów procesu socjoterapii. Konstruowanie samodzielnych projektów socjoterapeutycznych. Analiza programów w odniesieniu do procesu resocjalizacji. Praca w grupie i z grupą. Warsztaty i projekty socjoterapeutyczne. Ćwiczenia zamykające i wspierające procesy socjoterapeutyczne.
- 6) **Gerontologia** - Zasadnicze pojęcia i teorie wykorzystywane na gruncie gerontologii. Problematyka starzenia się i starości. Status człowieka staroego we współczesnym społeczeństwie. Sposoby definiowania i postrzegania starości we współczesnym świecie. Mity i stereotypy starości. Biologiczne aspekty starzenia się i starości. Starzenie się jako zjawisko psychologiczne. Społeczny wymiar starzenia się i starości. Ludzie starzy na wsi i w mieście. Satysfakcja życiowa i jej uwarunkowania. Problem cierpienia w starości. Przemoc wobec ludzi starych wyzwaniem w pracy socjalnej.
- 7) **Organizowanie społeczności lokalnej** - Pracownik socjalny jako organizator i kreator społeczności lokalnych. Organizacja pracy socjalnej w środowisku otwartym - wybrane zagadnienia. Postępowanie metodyczne w pracy socjalnej z grupami i społecznościami. Trudności w procesie organizowania społeczności lokalnej na poziomie relacji pracownik socjalny – klienci, społeczności lokalne – instytucje pomocy społecznej. Zagrożenia w pracy ze społecznością lokalną.
- 8) **Praca socjalna w perspektywie europejskiej** - Modele funkcjonowania i realizowania pracy socjalnej w instytucjach europejskich. Regulacje prawne – teoretyczne i praktyczne rozwiązania. Strategia „Europa 2020”, Otwarta Metoda Koordynacji, Komitet Ochrony Socjalnej – wymiary pracy socjalnej w UE. Ubóstwo w UE i innych krajach Europejskich. Rozwiązania w pracy socjalnej w poszczególnych krajach Europy. Problemy socjalne w Unii Europejskiej.
- 9) **Terapia zajęciowa** - Podstawowe dziedziny arteterapii. Terapeutyczne i diagnostyczne funkcje plastyki. Podstawowe techniki plastyczne wykorzystywane w terapii zajęciowej.

Barwy - ich znaczenie, symbolika i wpływ na psychikę człowieka. Maski w zajęciach apeutycznych - znaczenie i możliwości jej wykorzystania. Ćwiczenia interaktywne w terapii zajęciowej. Ćwiczenia z wykorzystaniem różnorodnych technik plastycznych podnoszących sprawność manualną. Warsztaty w technice asamblażu z wykorzystaniem osobistych przedmiotów.

- 10) Wspomaganie człowieka w potrzebie** - Analiza zagadnień z zakresu teorii wspomagania, pomocy i wsparcia społecznego. Założenia strategii wspomagania osób znajdujących się w sytuacji kryzysu. Możliwości, kryteria, projektowanie strategii wspomagania osób dorosłych. Wyzwania i kryzysy życiowe – ich istota oraz strategie przetrwania. Specyfika „człowieka w potrzebie” – wybrane sytuacje kryzysowe. Wybrane strategie wspomagania i pomocy skierowane do osób dorosłych znajdujących się w kryzysie.
- 11) Administracyjne aspekty pracy socjalnej** - Zasady funkcjonowania instytucji pomocy społecznej. Organizacja systemu pomocy społecznej. Kryteria i zasady udzielania pomocy społecznej osobom i rodzinom. Wspieranie osób starszych, rodzin wielodzietnych oraz bezradnych w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego. Realizacja programu pomocy państwa w wychowaniu dzieci (Program Rodzina 500+). Praca socjalna w wybranych obszarach problemowych oraz z wybranymi grupami osób.
- 12) Elementy superwizji w pracy socjalnej** - Podstawy teoretyczne superwizji - definiowanie, funkcje i cele. Superwizja jako metoda wspomagająca profesjonalny rozwój pracowników socjalnych. Przydatność superwizji w praktyce pracownika socjalnego - narzędzie przeciwdziałania wypaleniu zawodowemu.
- 13) Podstawy komunikacji interpersonalnej w pracy socjalnej** - Uwarunkowania komunikacji interpersonalnej. Błędy w komunikacji interpersonalnej. Pierwsze wrażenie, stereotypy i interpretacja zachowań innych przez pryzmat własnych stanów emocjonalnych. Warunki skutecznej komunikacji interpersonalnej. Modyfikujący wpływ wrodzonych oraz nabytych cech osobowości. Komunikacja interpersonalna w ujęciu analizy transakcyjnej.
- 14) Poradnictwo zawodowe** - Poradnictwo zawodowe i doradztwo – podstawowe pojęcia i spory definicyjne. Marketing usług na rynku pracy. Cykle życia człowieka a rozwój kariery zawodowej. Teorie rozwoju zawodowego. Czynniki indywidualne i społeczne warunkujące podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych. Doradca zawodowy – typologie doradców i ich klientów. Metody i techniki pracy stosowane w poradnictwie zawodowym – przegląd koncepcji. Aktywizowanie i wspieranie jednostek oraz rodzin w kierunku przetrwania wykluczenia zawodowego i społecznego. Działania Komisji Europejskiej w zakresie edukacji i kształcenia zawodowego. Wymogi formalne dotyczące dokumentów aplikacyjnych (m.in. list motywacyjny, curriculum vitae i inne). Poradnictwo zawodowe dla osób z grupy szczególnego ryzyka. Poradnictwo zawodowe w wymiarze instytucjonalnym.
- 15) Warsztaty pracy socjalnej** - Wielowymiarowość pracy socjalnej. Pedagogiczne teorie jako inspiracje pracy socjalnej. Wybrane problemy społeczne jako wyzwania w pracy socjalnej. Programy edukacyjne w pracy socjalnej. Teoretyczne i praktyczne podstawy projektowania działań pomocowych.

- 16) Wybrane problemy interwencji kryzysowej** – Podstawowe pojęcia teorii kryzysu i interwencji kryzysowej. Elementy psychologii kryzysu i interwencji kryzysowej. Rozpoznawanie i ocena kryzysu. Szacowanie podstawowych zasobów człowieka (sposób komunikowania się, style podejmowania decyzji i inne). Strategie świadczenia pomocy i interwencji w modelu pracy indywidualnej, w pracy z rodziną czy w społeczności. Klienci i osoby interweniujące w kryzysie. Pomoc ofiarom katastrof i innych zdarzeń traumatycznych (doświadczenie traumatyczne; indywidualna i grupowa interwencja kryzysowa wobec ofiar kataklizmów i katastrof; PTSD; zasady pomagania grupom i społecznościom).

MK_5_DO WYBORU

1) Asystentura rodziny lub Praca socjalna z uchodźcami

Asystentura rodziny - Podstawy działania i warsztat pracy asystenta rodziny. Cele, zadania, zasady w pracy asystenta rodziny. Modele i organizacja metodycznego działania asystenta rodziny. Etapy pracy asystenta z rodziną. Ewaluacja pracy asystenta. Metodologia badań i opracowanie autorskich narzędzi badawczych.

Praca socjalna z uchodźcami - Zagadnienia podstawowe i definicje: migracje, uchodźca, imigrant, mniejszość narodowa i etniczna, integracja społeczna, akulturacja, asymilacja - cudzoziemcy oraz mniejszości narodowe i etniczne. Historia migracji i uchodźstwa jako zjawiska społecznego. Polityka UE wobec uchodźców. Prawo międzynarodowe i prawo europejskie, a problem uchodźstwa. Uchodźcy w Polsce, instytucje wspierające uchodźców. Prawo polskie a imigranci i uchodźcy. Ustawa o cudzoziemcach a kwestia migracji i uchodźstwa. Problem migracji we współczesnym świecie. Polacy wobec cudzoziemców i uchodźców. Procedura nabywania statusu uchodźcy. Proces wspierania uchodźcy. Polacy w opinii imigrantów.

2) Poradnictwo rodzinne i wychowawcze lub Instytucje i organizacja pomocy społecznej

Poradnictwo rodzinne i wychowawcze - Idea poradnictwa rodzinnego i wychowawczego. Problemy współczesnego człowieka i ich związek z życiem rodzinnym. Identyfikacja potrzeby rodziny. Rola doradcy rodzinnego w procesie niesienia pomocy dzieciom i rodzicom. Interakcyjny model poradnictwa. Koncepcje poradnictwa. Strategie udzielania pomocy. Coaching rodzinny – cechy i zadania. Relacje rodziny i szkoły w kontekście działań poradniczych. Pomoc rodzinie po stracie członka rodziny. Pomoc w sytuacji rodzicielstwa młodocianego, samotnego, adopcyjnego, w rodzinach łączonych. Zaburzenia psychiczne członków rodziny – etiologia i wspomaganie. Stymulowanie zachowań prozdrowotnych w rodzinie. Pracoholizm rodziców a sytuacja życiowa dziecka.

Instytucje i organizacja pomocy społecznej - Współczesne kierunki rozwoju polityki społecznej w ujęciu globalnym, europejskim i lokalnym. Elementy organizacji i zarządzania w pomocy społecznej. Jednostki organizacyjne pomocy społecznej: cele, funkcje i zasoby instytucji społecznych. Zadania jednostek organizacyjnych pomocy społecznej gminy, powiatu i województwa. Ewaluacja działań, metody i techniki badań

wykorzystywanych w pomocy społecznej. Wybrane zagadnienia prawne, ze szczególnym uwzględnieniem prawa administracyjnego, prawa pracy, prawa zamówień publicznych, prawa rodzinnego i prawa dotyczącego ochrony danych osobowych. Wybrane zagadnienia z zakresu przepisów dotyczących pomocy społecznej i zabezpieczenia społecznego.

3) Praca socjalna w środowisku zamieszkania lub Przedmiot do wyboru w języku obcym

Praca socjalna w środowisku zamieszkania – Wiedza o charakterze warsztatowym dotycząca: dzieci wiejskie (szkoła podstawowa) pochodzących z rodzin dysfunkcyjnych; miejska młodzież gimnazjalna (zwłaszcza eurosieroty); dziadkowie pełniący rolę rodziców zastępczych; bezrobotne kobiety w wieku 30-40 lat (lub 50+) mieszkujące w mieście; nieletnie matki w środowisku miejskim; młode osoby z niepełnosprawnością ruchową zamieszkujące w mieście; osoby opuszczające zakład karny (lub przebywające w więzieniu) – mężczyźni/kobiety w przedziale wieku 30-40 lat; seniorzy zamieszkujących w Domu Pomocy Społecznej

4) Profilaktyka społeczna lub Profilaktyka uzależnień

Profilaktyka społeczna - Związek profilaktyki społecznej z wychowaniem. Adolescencja jako wiek ryzyka i wzmoczonych działań profilaktycznych. Założenia profilaktyki społecznej. Teoretyczne podstawy działań profilaktycznych. Poziomy profilaktyki i jej rodzaje. Typy podejść i strategie w profilaktyce. Profilaktyka w szkole. Przykłady dobrych praktyk.

Profilaktyka uzależnień - Uwarunkowania, mechanizmy i objawy uzależnienia. Strategie oddziaływań profilaktycznych z uwzględnieniem realizacji programów profilaktyki uzależnień w środowisku szkolnym. Definicja i cele, formy, poziomy profilaktyki uzależnień. Podstawy integralnej profilaktyki uzależnień. Oddziaływania profilaktyczne ukierunkowane na dzieci i młodzież oraz rodziców i wychowawców Oddziaływania profilaktyczne ogólnospołeczne. Skuteczność programów profilaktycznych.

5) Wyzwania w pracy socjalnej lub Instytucje pożytku publicznego i wolontariat

Instytucje pożytku publicznego i wolontariat - Teorie społeczeństwa obywatelskiego. Wolność i prawo zrzeszania się w ujęciu Konstytucji RP jako realizacja koncepcji społeczeństwa obywatelskiego. Trzeci sektor - pojęcie, cechy i funkcje. Typologia i systematyka organizacji pozarządowych. Prawna regulacja działalności instytucji pożytku publicznego w Polsce. Działalność wolontaryjna i jej rola w kształtowaniu postaw prospołecznych. Współdziałanie organizacji pozarządowych z administracją publiczną (zasady, modele, podstawy prawne, zakres przedmiotowy, formy i efekty współpracy). Aktualne problemy i dylematy organizacji pozarządowych w Polsce i na świecie. Praktyczny wymiar działalności organizacji pozarządowych.

Wyzwania w pracy socjalnej - Kluczowe pojęcia. Historia pracy socjalnej w Polsce. Bezradność klientów pomocy społecznej. Rodzina w pracy socjalnej – w tym rodzina dysfunkcyjna. Procesy migracyjne a pomoc społeczna. Funkcjonowanie Domów Pomocy Społecznej. Ludzie starzy a system pomocy społecznej. Bezdomność a system pomocy społecznej. System penitencjarny. Case management.

6) Warsztaty terenowe lub Trening interpersonalny

Warsztaty terenowe – Umiejętności diagnostyczne w pracy socjalnej. Rozpoznawanie i analizowanie wybranych problemów społecznych. Diagnoza indywidualnego przypadku (wywiad), rodziny i grupy (genogram, ekogram, analiza transakcyjna), środowiska lokalnego (zasoby i potrzeby, CAL). Zawieranie kontraktów - elementy kontraktu, ograniczenia w stosowaniu kontraktu, zawieranie kontraktu z rodziną i grupą. Planowanie pomocy i przyznawanie świadczeń z pomocy społecznej. Znaczenie ewaluacji w pracy socjalnej (rodzaje ewaluacji, funkcje ewaluacji, kryteria, przedmiot).

Trening interpersonalny – Psychologiczne mechanizmy kierujące jednostką w kontaktach międzyludzkich. Rozwijanie kompetencji interpersonalnych - komunikatywność, umiejętność wyrażania emocji, autoprezentacja, kreatywność, umiejętność dostosowania się do zmiany i radzenia sobie w sytuacji konfliktu. Wyrażanie poglądów i opinii w sposób nienaruszający praw i godności drugiego człowieka. Własna ocena i planowanie działania w oparciu o zasoby indywidualne oraz potencjał klienta.

7) Wsparcie emocjonalne w pracy socjalnej lub Warsztaty rozwoju osobistego

Wsparcie emocjonalne w pracy socjalnej - Sfera emocjonalna ludzkiej osobowości. Rodzaje emocji i sposoby ich przeżywania. Rozpoznawanie przeżywanych przez siebie i innych emocji. Radzenie sobie z emocjami. Wykorzystywanie emocji przy rozwiązywaniu konfliktów i podejmowaniu działań o większym stopniu efektywności. Pojęcie inteligencji emocjonalnej. Wypalenie zawodowe w pracy socjalnej. Konflikty wewnętrzne i zewnętrzne.

Warsztaty rozwoju osobistego - Stymulowanie rozwoju osobistego. Rozwój kompetencji społecznych z zakresu postawy asertywnej i asertywnych form komunikowania się. Skuteczne sposoby radzenia sobie ze stresem. Umiejętności autoprezentacji, argumentacji i prowadzenia dyskusji w grupie. Rozwiązywanie konfliktów poprzez mediacje.

8) Elementy pracy trudnym klientem z lub Podstawy kryminologii

Elementy pracy z trudnym klientem - Typologia zasad, reguł i celów oddziaływań korekcyjnych. Charakterystyka trudnego wychowanka. Zasady pierwszego kontaktu oraz dyrektywy i zalecenia metodyczne w pracy nad oporem. Analiza patomechanizmów wybranych przypadków. Sposoby pracy z dzieckiem nadpobudliwym. Metody wpływu bezpośredniego i pośredniego w sterowaniu reedukacyjnym. Analiza metod stymulowania i wzmacniania oraz ukierunkowania i pobudzania korekcyjnego. Elementy treningu skoncentrowanego na rozwiązaniu w oparciu o techniki terapii krótkoterminowej. Praca nad rozwijaniem potencjałów osobistych jednostki. Konstruowanie programów profilaktycznych i korekcyjnych. Charakterystyka modeli pomagania. Diagnoza resocjalizacyjna.

Podstawy kryminologii - Zagadnienia z zakresu kryminologii ogólnej. Koncepcje etiologii kryminalnej - dziedziny nauki zajmującej się badaniem przyczyn przestępczości i innych zachowań dewiacyjnych, wypracowanej przez główne nurty kryminologii (klasycy, pozytywistyczny i antynaturalistyczny). Problematyka wiktymologiczna.

Kryminologia na tle innych dyscyplin naukowych (psychologia, pedagogika, statystyka, socjologia, medycyna). Biopsychiczne uwarunkowania przestępczości i nieprzystosowania. Psychologiczne koncepcje wyjaśniania przestępczości. Zaburzenia osobowości a przestępczość. Symboliczny interakcjonizm a kierunek reakcji społecznej. Charakterystyka zjawiska przestępczości w Polsce. Kryminologia i wiktymologia pozytywistyczna. Zapobieganie przestępczości.

9) Socjotechnika - sztuka wywierania wpływu lub Elementy psychoterapii

Elementy psychoterapii – Definicje psychoterapii. Podstawowe elementy procesu psychoterapii. Techniki aktywnego słuchania. Zjawiska terapeutyczne. Warunki i zasady zawierania umowy między terapeutą a klientem. Źródła zakłóceń i trudności w procesie psychoterapii. Nurt psychoanalityczny, kognitywny oraz humanistyczny w psychoterapii. Podejście systemowe w terapii rodzin i par. Fazy prawidłowego rozwoju systemu rodzinnego. Zagadnienia etyczne w pracy psychoterapeuty. Rola wartości w procesie leczenia.

Socjotechnika - sztuka wywierania wpływu - Podstawowe informacje z zakresu socjotechniki, psychologicznych mechanizmów wywierania wpływu społecznego oraz oddziaływania na konsumenta w reklamie. Reguły wpływu społecznego. Sekwencyjne techniki wpływu społecznego. Wpływ nastroju i pobudzenia emocjonalnego. Treść komunikatu, a siła wpływu – język perswazji. Reklama. Bodźce podprogowe w reklamie.

10) Teoria i praktyka całożyciowego uczenia się lub Edukacja międzykulturowa

Edukacja międzykulturowa – Kultura i jej znaczenie w życiu człowieka. Typy kultury, kultura symboliczna, komunikacja kulturowa, tradycja, kompetencje kulturowe jednostki, kultura narodowa, kulturalizacja, kanon kulturowy, dziedzictwo kulturowe. Tożsamość jednostki - społeczna, indywidualna, kulturowa. Kręgi kulturowe (cywilizacyjny, europejski, narodowy, regionalny, religijny) i odpowiadające im tożsamości kulturowe. Profile i poczucie tożsamości. Identyfikacja i walencja kulturowa. Postawy wobec różnic kulturowych (stereotypy, uprzedzenia, tolerancja, dialog, ksenofobia, ksenofilia). Etnocentryzm pozytywny i negatywny. Mniejszość narodowa i mniejszość etniczna. Definiowanie i analiza pojęć naród, narodowość, etniczność, asymilacja, akulturacja.

Teoria i praktyka całożyciowego uczenia się - Wiedza na temat edukacji ustawicznej w Polsce na tle zaleceń Komisji Europejskiej. Teorie dotyczące potrzeb, motywacji, stylów uczenia się ludzi dorosłych w ciągu życia. Charakterystyka aktualnych tendencji w realizacji idei edukacji ustawicznej w wybranych krajach. Znaczenie samokształcenia, biograficzności i polityki oświatowej dla całożyciowego uczenia się. Charakterystyka struktur organizacyjnych i ich roli w modernizacji i innowacji określonych dziedzin edukacji dzieci, młodzieży i dorosłych w perspektywie edukacji całożyciowej. Kształcenie formalne i nieformalne ludzi dorosłych. Pojęcie procesu kształcenia dorosłych, zasady, metod oraz strategię kształcenia. Tradycje i współczesność edukacji permanentnej. Tendencje rozwojowe kształcenia ustawicznego. Konsekwencje edukacji ustawicznej dla społeczeństwa wychowującego.

MK_6_DYPLOMOWY

- 1) Seminarium licencjackie** - Przygotowanie do wyboru i właściwego zrozumienia przez studenta tematu pracy licencjackiej. Analiza publikacji i stopniowe przygotowanie studenta do wyboru tematem pracy. Pisanie pracy - zapoznanie studentów z wymogami formalnymi pracy licencjackiej, redakcja tematu pracy, przygotowanie treści pracy, dobór bibliografii. Przedstawianie i refleksja nad narzędziem badawczym oraz informacja teoretyczna używana w badaniu. Napisanie i obrona pracy licencjackiej.

MK_7_PRAKTYKI ZAWODOWE

- 1) Praktyka ciągła** - zdobycie przez studentów indywidualnego doświadczenia w kontakcie z klientami pomocy społecznej. Praktyka ciągła o charakterze stażowym, odbywająca się indywidualnie - stażowy charakter praktyki polega na wykonywaniu przez studenta zadań zgodnie z obowiązkami zawodowymi opiekuna praktyk. Zasadniczym celem praktyki studenckiej jest wykorzystanie zdobytej podczas studiów wiedzy teoretycznej do realizacji zadań, podejmowanych w konkretnym środowisku lokalnym przez instytucje i placówki funkcjonujące w obszarze pracy socjalnej. Istotne jest skonfrontowanie jej z rzeczywistością wychowawczą, opiekuńczą, profilaktyczną i resocjalizacyjną pod kątem przyszłej pracy zawodowej. Zadaniem studentów jest wieloaspektowe poznanie funkcjonowania placówki, stosowanych metod pracy i procedur organizacyjnych. Studenci powinni zdobyć doświadczenie w rozwiązywaniu sytuacji trudnych. Zdobyte i doskonalone podczas praktyki kompetencje i umiejętności organizacyjne oraz społeczne, pozwolą im w przyszłości na planowanie ścieżki rozwoju oraz samodzielne podejmowanie obowiązków zawodowych z zakresu wybranej specjalności. Realizacja zadań w trakcie trwania praktyk wynika ze specyfiki pracy instytucji. Poszczególne zadania określone są Programem Praktyk.